

Δημήτρης Καντηλιεράκης

Η συμβολή των κρητικών οργανώσεων στην Ευρώπη, για την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κρήτης και η προοπτική των κρητικών οργανώσεων στον 21 αιώνα.

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω την Διοίκηση της Ομοσπονδίας για την τιμή που μου έκανε και την ιδιαίτερη χαρά που μου έδωσε να βρίσκομαι σήμερα κοντά σας για να μιλήσω για την «Συμβολή των Κρητικών οργανώσεων στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κρήτης και την προοπτική των Κρητικών οργανώσεων στον 21^ο αιώνα».

Ακόμα θα ήθελα να συγχαρώ την Διοίκηση της Ομοσπονδίας για την ένταξη της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού μας στις δραστηριότητες των Κρητικών οργανώσεων στην Ευρώπη. Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί μια καινοτόμο μορφή δραστηριοποίησης τους και ένα οραματικό στόχο που ανοίγει νέους ορίζοντες.

Με το φιλόδοξο αυτό στόχο η Ομοσπονδία βγάζει τις Κρητικές οργανώσεις στην Ευρώπη από το παραδοσιακό πεδίο δράσης τους, τις προσανατολίζει στην ανάπτυξη της Κρήτης, στήνοντας μια γέφυρα με το νησί μας. Κάνει ένα σημαντικό και καινοτόμο βήμα προκειμένου να αναδείξει σε αναπτυξιακό συντελεστή του νησιού μας το ανθρώπινο, επιστημονικό, επιχειρηματικό και κεφαλαιακό δυναμικό των Κρητικών της διασποράς στην Δυτική Ευρώπη. Ακόμα δείχνει την κατεύθυνση που πρέπει να κινηθούν και να ακολουθήσουν και οι άλλες οργανώσεις της ελληνικής ομογένειας, για να αποκτήσει ο Ελληνισμός της διασποράς ένα νέο ρόλο στις νέες συνθήκες της εποχής, και οι οργανώσεις του να αποτελέσουν ένα σταθερό δίαυλο αμφίδρομης επικοινωνίας και ένα υπόβαθρο αμοιβαίας συνεργασίας με την πατρίδα.

Ακόμα εκ των πραγμάτων στέλνει μήνυμα στους κυβερνώντες την χώρα μας, ότι θα πρέπει να συμπεριλάβουν τη Μικρή Ελλάδα της διασποράς στους αναπτυξιακούς και γενικά πολιτικούς τους σχεδιασμούς, δημιουργώντας συνάμα ανάλογες, μόνιμες και λειτουργικές δομές επικοινωνίας και συνεργασίας μαζί τους.

Σχετικά με το θέμα της ομιλίας μου θα ήθελα να σας πω ότι ο χρόνος που έχω στη διάθεση μου με αναγκάζει να περιορίσω την ανάπτυξη του. Έτσι θα αναφερθώ στις προοπτικές των Κρητικών οργανώσεων από την οπτική γωνία της συμβολής τους στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Κρήτης. Διαφορετικά θα

χρειαζόμουν περισσότερο χρόνο για την πλήρη ανάπτυξη των προοπτικών των Κρητικών οργανώσεων στον 21ο αιώνα. Το θέμα αυτό είναι και μεγάλο και εν μέρει ξεχωριστό. Ωστόσο όμως θα δώσω με λίγες λέξεις μόνο το στίγμα των δυνατοτήτων και των προοπτικών των οργανώσεων της διασποράς. Τα νέα δεδομένα της εποχής τις βάζουν σε μια άλλη τροχιά. Αναβαθμίζουν το ρόλο τους, ιδίως των εθnikοτοπικών, ενόσω ο σύγχρονος άνθρωπος αναζητά υποκατάστατα παρηκμασμένων κοινωνικών δομών και αναφορών σε αντίστοιχες προβιομηχανικές. Εγκαταλείπει, δηλαδή το γερασμένο σκάφος της μαζικής συνύπαρξης ανταγωνιζομένων απρόσωπων ατόμων για να βρει καταφύγιο σε μικρότερο, προβιομηχανικής κατασκευής, της συμβίωσης προσώπων. Ταυτόχρονα εξοπλίζουν τις διασπορικές οργανώσεις με σύγχρονα μέσα προχωρημένης τεχνολογίας διανοίγοντας τους έτσι νέα πεδία δράσης και νέους ορίζοντες. Τα νέα δεδομένα που διαδραματίζουν αυτό το ρόλο είναι λ.χ., η αποσύνδεση του τόπου κατοικίας από το χώρο εργασίας, οι νέες εξατομικευμένες μορφές εργασίας και κοινωνικής ενσωμάτωσης αποσυνδεδεμένες από τον εδαφικό παράγοντα, η γένεση εικονικών κοινοτήτων, εικονικών πολιτισμικών και κοινωνικών δικτύων κ.α. Έτσι, μελετητές των διεθνών σχέσεων μιλάνε για το ότι οι λαοί της διασποράς θα είναι τα υποκείμενα της διεθνούς πολιτικής στον 21ο αιώνα και όχι τα κράτη-έθνη ή οι πολυεθνικές. Άλλοι πάλι μιλάνε για κράτη των λαών της διασποράς φέρνοντας σαν παράδειγμα το κράτος του Ισραήλ. Ο δικός μας ο ελληνοαμερικανός Μιχάλης Δερτούζος, ο «γκουρού» των νέων μέσων επικοινωνίας, μιλούσε για το ότι σύντομα οι απανταχού Έλληνες θα διαμορφώσουν το πρώτο εικονικό έθνος, απλωμένο σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Γης. Και τέλος οι δημιουργούμενες δυνατότητες τηλεργασίας θα κάνουν πολλούς της διασποράς να σκεφτούν την παλιννόστηση, παρακινούμενοι είτε από το ανασφαλές οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον στη χώρα διαμονής τους είτε από τα αυξανόμενα από την οικονομική κρίση φαινόμενα εγκληματικότητας και ρατσισμού. Αυτά εν ολίγοις για τις προοπτικές, όμως θα με ενδιέφερε πολύ να το αναπτύξω σε μια άλλη ευκαιρία.

Προκαταβολικά θα ήθελα να δηλώσω πως δεν είμαι σε θέση να κάνω προτάσεις τεκμηριωμένες και υλοποιήσιμες για την συμβολή των Κρητικών οργανώσεων στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού. Αυτές μπορούν να προκύψουν ύστερα από μελέτη ειδικών επιστημόνων. Παρόλα αυτά όμως θα το τολμήσω.

Η Κρήτη έχει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα γιατί έχει πολλές ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες. Οι ανάγκες δε της εκάστοτε συγκυρίας είναι αυτές που αναδεικνύουν την μια ή την άλλη σε συγκριτικό πλεονέκτημα. Για παράδειγμα αν δεν είχε διαμορφωθεί στις μέρες μας η ανάγκη της υγιεινής διατροφής, δεν θα μιλούσαμε σήμερα για το συγκριτικό πλεονέκτημα της Κρητικής διατροφής. Οι ιδιαιτερότητες της Κρήτης πηγάζουν από τον τεράστιο πολιτισμικό της πλούτο, την μακραίωνη

ιστορία της, από τη θέση της στο σταυροδρόμι ηπειρών και θαλασσών, στο μεταίχμιο πολιτισμών και τη συνακόλουθη γόνιμη συνάντηση με αυτούς, από τα ιστορικά της μνημεία, από τις φυσικές της ομορφιές, το εύκρατο κλίμα που ευνοεί μεταξύ άλλων και τον ανθρώπινο εγκέφαλο να παράγει γνώσεις και ιδέες, από την ποιότητα των προϊόντων της και τα παγκόσμιας εμβέλειας ερευνητικά της ιδρύματα

Οι Κρητικές οργανώσεις μπορούν να συμβάλουν στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού μας, τόσο στη φάση του εντοπισμού τους, όσο και στη φάση ανάδειξης και αξιοποίησης τους. Η συμβολή τους μπορεί να λάβει χώρα στο πραγματικό ή και στο εικονικό πεδίο. Η δε μορφή που θα πάρει συναρτάται από τη φάση συμμετοχής τους, από τις συνεργασίες που θα κάνουν και τέλος από τις εκάστοτε απαιτούμενες δραστηριότητες. Οι συνεργασίες όμως είναι αναγκαίες για να καλύψουν τις σχετικές αδυναμίες που απορρέουν από το ότι είναι οργανώσεις της διασποράς.

Για την αξιολόγηση της εν λόγω δραστηριότητας των Κρητικών οργανώσεων θα χρησιμοποιήσω ως αντιπροσωπευτικό παράδειγμα, την Κρητική διατροφή.

Με την προώθηση της Κρητικής διατροφικής συνήθειας και των προϊόντων του νησιού μας εκπληρώνουν οι Κρητικές οργανώσεις τους καταστατικούς τους σκοπούς, γιατί προβάλλουν και την Κρήτη και τον Κρητικό πολιτισμό. Το αποτέλεσμα δε που επιτυγχάνουν είναι συμπληρωματικό στο αντίστοιχο των παραδοσιακών τους δραστηριοτήτων. Καθόσον η Κρητική διατροφή λειτουργεί ταυτόχρονα και σαν όχημα προώθησης των κρητικών προϊόντων αλλά και σαν μέσο προβολής και διάχυσης του κρητικού πολιτισμού σε ξένες κοινωνίες. Στο μέτρο δε που αυτό θα συνδυασθεί με κατάλληλες συμπληρωματικές δράσεις, ιδίως με το "τελετουργικό" της Κρητικής κουζίνας, τότε οι καταναλωτές των προϊόντων της κρητικής γης γίνονται κοινωνοί της Κρήτης και του κρητικού πολιτισμού. Με την κατανάλωση των προϊόντων της κρητικής γης εσωτερικεύουν κατ' ένα τρόπο την Κρήτη και τον πολιτισμό της. Γίνονται «σύσσωμοι» και «σύναιμοι» με τους Κρητικούς, όπως λέει η Εκκλησία μας για τους πιστούς που λαμβάνουν τη Θεία Κοινωνία.

Είναι πρόδηλο ότι οι καταναλωτές των κρητικών προϊόντων έρχονται έτσι πιο κοντά στους Κρητικούς, τους ξεχωρίζουν από τους υπόλοιπους ξένους και αποκτούν ακόμα ένα κίνητρο να επισκεφτούν την Κρήτη. Συνάμα δημιουργούνται προϋποθέσεις για να γίνουν σταθεροί πελάτες τόσο του τουριστικού προϊόντος όσο και των αγροτικών προϊόντων του νησιού μας. Δεδομένου ότι μεταξύ αυτών των δύο ειδών προϊόντων υπάρχει μια σχέση αμοιβαίας υποστήριξης, όπως δείχνει το πρόγραμμα Κρητικής διατροφής του Γερμανού καρδιολόγου Ούλριχ Χιλτεμπραντ, στο οποίο προβλέπεται και επίσκεψη των συμμετεχόντων στην Κρήτη.

Είναι δε πολύ σημαντικό να αποκτήσουν τα αγροτικά προϊόντα του νησιού μας σταθερούς πελάτες, γιατί μετά την κατάργηση των επιδοτήσεων το 2013, θα είναι εκτεθειμένα στο σκληρό ανταγωνισμό από αντίστοιχα προϊόντα τρίτων χωρών με χαμηλό κόστος παραγωγής..

Όπως προανέφερα, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κρήτης αναδεικνύονται από τις ανάγκες της συγκυρίας, οπότε τίθεται το ερώτημα, ποια από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του νησιού μας αναδεικνύει η τρέχουσα συγκυρία σε συγκριτικά πλεονεκτήματα;

Για λόγους όμως οικονομίας χρόνου θα επικεντρωθώ στις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες της Μινωικής Κρήτης γιατί πολλά από τα χαρακτηριστικά του Μινωικού πολιτισμού έρχονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος από τις προκλήσεις και τις πολιτισμικές αναζητήσεις της εποχής μας.

Ο Μινωικός πολιτισμός είναι ο πρώτος ανώτερος πολιτισμός που αναπτύχθηκε, πριν από περίπου 5.000 χρόνια στον ευρωπαϊκό χώρο και ο μοναδικός ειρηνικός πολιτισμός που διατηρήθηκε για πάνω από μια χιλιετία. Ο χαρακτήρας του ήταν ανθρωποκεντρικός γιατί είχε κέντρο αναφοράς τον άνθρωπο και όχι τη μια μοναδική ταυτότητα και αλήθεια. Καλλιεργούσε την αγάπη στην τέχνη και στη ζωή αλλά και κατοχύρωνε την ισότητα των δύο φύλων. Επίσης υπήρξε εξωστρεφής, ειρηνικός και συνθετικός γιατί όχι μόνο δεν δαιμονοποιούσε το διαφορετικό αλλά αντιθέτως το συνάρθρωνε στην κοινωνική δομή. Εξ ου και ανέπτυξε τον συγκρητισμό, δηλαδή τη σύνθεση δύο ή περισσότερων πολιτισμικών χαρακτηριστικών που προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς και δίνουν γένεση σε νέες πολιτισμικές μορφές.

Η Ευρώπη βρίσκεται στις μέρες μας μπροστά από μεγάλες και ριζικές αλλαγές. Εισέρχεται στη νέα εποχή χωρίς προσανατολισμό και πυξίδα, με θρυμματισμένη την ταυτότητα της και με βαρύδια, τις γενικές,μαζικές, συγκεντρωτικές και γραφειοκρατικές δομές της βιομηχανικής εποχής. Αυτές τις δομές τις συναντάμε σε όλες τις κοινωνικές μορφές της σύγχρονης ζωής, στη συγκρότηση του κράτους, των κομμάτων, των συνδικάτων, των δημόσιων φορέων αλλά και στην παραγωγή και την κατανάλωση. Είναι δε συνυφασμένες με μια μορφή κάθετης συγκεντρωτικής οργάνωσης, έστω και αν αυτή έχει αντιπροσωπευτική συγκρότηση. Αυτή η συγκρότηση της όμως στέκει εμπόδιο σε οριζόντιες και αποκεντρωμένες μορφές οργάνωσης, αλλά και σε εξατομικευμένες μορφές εργασίας και κοινωνικής ενσωμάτωσης που επιτάσσουν οι σύγχρονοι καιροί. Δεδομένου, ότι ο γενικός χαρακτήρας της δομής της, δεν αναγνωρίζει την ατομική και κοινωνική ιδιαιτερότητα. Ο μαζικός της πάλι χαρακτήρας περιορίζει τα περιθώρια εξατομικευμένης έκφρασης και διάκρισης του ανθρώπινου ατόμου αλλά και την

ανάπτυξη και αναγνώριση του κοινωνικά διαφορετικού. Ο δε συγκεντρωτικός της χαρακτήρας ακυρώνει την ατομική αυτοδιάθεση και την χειραφέτηση της κοινωνικής ιδιαιτερότητας. Ακόμα ο γραφεικρατικός της χαρακτήρας αντιμετωπίζει τον πολίτη ως μέσο συντήρησης και αναπαραγωγής του.

Σε γενικές γραμμές καταδεικνύεται εξ αυτών η αναντιστοιχία συγκρότησης της σημερινής κοινωνίας με τις εξατομικευμένες ανάγκες και προτεραιότητες του σύγχρονου ανθρώπου.

Ως εκ τούτου, η Ευρώπη δεν βρίσκεται σε αναζήτηση απλώς και μόνο μιας νέας ταυτότητας και ενός νέου προσανατολισμού, αλλά αναζητά και μια νέα θεσμική δομή που να ικανοποιεί την εξατόμικευση του ανθρώπινου ατόμου και την αναγνώριση και ανάπτυξη του κοινωνικά διαφορετικού.

Από την πολύ σχηματική αυτή ανάλυση γίνεται εμφανές ότι ορισμένα χαρακτηριστικά του Μινωικού πολιτισμού έχουν ενδιαφέρον για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των προβλημάτων της εποχής μας, τα οποία συγχρόνως συνιστούν εν δυνάμει συγκριτικά πλεονεκτήματα του νησιού μας. Ειδικά έχουν ενδιαφέρον για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία βρίσκεται σε αναζήτηση ταυτότητας με ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό και μιας θεσμικής συγκρότησης που να εντάσσει την ετερότητα, το διαφορετικό, στην δομή της. Η μελέτη του Μινωικού πολιτισμού θα μπορούσε να την βοηθήσει τόσο στη διαμόρφωση μιας ταυτότητα όσο και μιας αντίστοιχης θεσμικής συγκρότησης, που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και προτεραιότητες της κοινωνίας, δεδομένου ότι αυτά δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν χωρίς την δημιουργία ανάλογου κλίματος συγκρητισμού.

Οι Κρητικές οργανώσεις στην Ευρώπη θα μπορούσαν, σε συνεργασία με άλλους φορείς και Ελληνικές αρχές, να συμβάλλουν στην ανάδειξη αυτών των εν δυνάμει συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού μας. Όπως για παράδειγμα, να αναδείξουν και να προβάλλουν την Κρήτη ως τη μακρινή γενέτειρα του Ευρωπαϊκού πολιτισμού. Τον δε Μινωικό πολιτισμό, ως την άκρη του πρώτου νήματος που μαζί με άλλα από μεταγενέστερες εποχές και από άλλες χώρες, θα φτιαχτεί το στημόνι με το οποίο θα υφανθεί ο καμβάς μιας υπέρτερης Ευρωπαϊκής ταυτότητας. Μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας που ενσωματώνει, οργανώνει, και ιεραρχεί όλες τις άλλες εθνικές ταυτότητες αλλά και συναρθρώνει το διαφορετικό στη δομή της. Να αναδείξουν επίσης τον ειρηνικό και ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα του αρχαίου Κρητικού πολιτισμού, ο οποίος πρότασσε αυτά που ενώνουν τους ανθρώπους, γιατί είχε ως κέντρο αναφοράς τον άνθρωπο. Οι Μινωίτες δεν χρειαζόταν να προτάξουν αυτά που χωρίζουν τους ανθρώπους, γιατί δεν διεκδικούσαν την μοναδικότητα της δικής τους αλήθειας και την υπεροχή της δικής τους ταυτότητας. Για αυτό και δεν τα δαιμονοποιούσαν. Αντιθέτως τα θεωρούσαν ως πηγή πλούτου, ως προϋπόθεση της προσωπικής ολοκλήρωσης του ανθρώπινου ατόμου και ως δομικό στοιχείο στο κτίσιμο μιας ειρηνικής και ανθρώπινης κοινωνίας.

Για την ανάληψη μιας σχετικής πρωτοβουλίας θα πρότεινα για παράδειγμα τη σύσταση ενός Ευρωπαϊκού Οργανισμού στην Κρήτη, με αντικείμενο την προώθηση των απαιτούμενων διεργασιών για τη διαμόρφωση ευρωπαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας, την ανάδειξη των πολιτισμικών θεμελίων του ευρωπαϊκού πολιτισμού και την διάχυση των αξιών του. Η τρέχουσα συγκυρία είναι αρκετά ευνοϊκή γιατί η παρούσα οικονομική κρίση αναδεικνύει το πολιτιστικό έλλειμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και γιατί υποδαυλίζει την ξενοφοβία, τον εθνικισμό και τον ρατσισμό που εν δυνάμει απειλούν τη συνοχή της. Γενικά μπορούν να αναπτυχθούν και να προβληθούν επιχειρήματα αρκετά ισχυρά και πειστικά για τη σύσταση και εγκατάσταση ενός τέτοιου οργανισμού στο νησί μας.

Επειδή η ιδέα αυτή φαίνεται παρά πάνω από φιλόδοξη θα ήθελα να δείξω με ένα παράδειγμα ένα τρόπο μεθόδευσης της. Η πρώτη κίνηση θα ήταν π.χ. να καταθέσουν Έλληνες Ευρωβουλευτές ή και άλλης εθνικότητας μια πρόταση ψηφίσματος στην Ευρωβουλή, με την οποία να ζητούν τη σύσταση του εν λόγω οργανισμού. Ταυτόχρονα να προβληθεί αυτή η κίνηση από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης.

Στη συνέχεια η Ομοσπονδία να ζητήσει με επιστολή ή με άλλο τρόπο, από γνωστές προσωπικότητες, να σχολιάσουν το κείμενο της πρότασης ψηφίσματος. Το σχετικό δε φάκελο που θα φτιάξει να τον χρησιμοποιήσει, σαν ένα είδος διαπιστευτηρίων, στις βολιδοσκοπήσεις που θα κάνει για να κερδίσει την όποιας μορφής στήριξη από επώνυμους Έλληνες και ξένους που τη θεωρεί σκόπιμη. Παράλληλα να ζητήσει τη στήριξη του υπουργείου Εξωτερικών στην Αθήνα όσο και τη συνεργασία με στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Κρητικούς η μη, που ενστερνίζονται την ιδέα.

Ανεξάρτητα τώρα αν ευοδωθεί η προσπάθεια αυτή, θα αποφέρει οφέλη και μόνο από τη δημοσιότητα που θα τύχει. Καθόσον από τη μια θα διεγείρει συνειρμούς που θα συνδέουν το νησί μας με τις ρίζες που αναζητούν πολλοί Ευρωπαίοι και από την άλλη θα λειτουργεί ως καταλύτης διεργασιών για την αναβάθμιση του αρχαίου Κρητικού πολιτισμού στις συνειδήσεις τους. Η πρωτοβουλία αυτή θα μπορούσε να πλαισιωθεί με ανάλογα συμπληρωματικά μέτρα από κρατικούς, τουριστικούς και εξαγωγικούς φορείς της Κρήτης. Όπως π.χ. να γίνει μια διαφημιστική καμπάνια από τους τουριστικούς φορείς του νησιού μας και τις Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, με βασικούς άξονες την προβολή της Κρήτης ως της μακρινής πολιτισμικής γενέτειρας των Ευρωπαίων και της Κρητικής διατροφής. Αυτά τα δύο συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κρήτης αποτελούν ένα ισχυρό δίδυμο που πουλάει στις σημερινές συνθήκες αλλά και διαφοροποιεί και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα του Κρητικού τουριστικού προϊόντος έναντι του αντίστοιχου προϊόντος της Τουρκίας.

Μια άλλη ιδέα θα ήταν η ίδρυση στην Κρήτη ενός φορέα για την ισότητα των δύο φύλων, με κεντρικό επιχείρημα την ισότιμη θέση που κατείχε η γυναίκα και ο άνδρας στην Μινωική κοινωνία. Μάλιστα οι Μινωίτες ονόμαζαν μητρίδα την πατρίδα τους. Στην εποχή μας είναι χρήσιμη η αντίληψη με την οποία οι Μινωίτες αντιμετώπισαν τη σχέση του άνδρα με τη γυναίκα, επειδή αυτή η σχέση δεν απέρρευε από δικαιώματα που ορίζει ή παραχωρεί η εξουσία του εκάστοτε κυρίαρχου συσχετισμού κοινωνικών δυνάμεων, αλλά από την συμπληρωματικότητα των δύο φύλων. Πίστευαν δηλαδή ότι τα δύο φύλα είναι ένα, χωρισμένο σε δύο διαφορετικά μέρη απαραίτητα για την ύπαρξη και λειτουργία της ζωής. Έτσι τα δύο φύλλα συμπεριφερόταν συμπληρωματικά, συντροφικά όχι ισότιμα με τη σημερινή έννοια της λέξης.

Γενικά θα πρότεινα ότι θα ήταν χρήσιμο και αναγκαίο να γίνουν σκέψεις πάνω στη δημιουργία βοηθητικών δομών αλλά και εξεύρεσης τρόπων αξιοποίησης του διαδικτύου για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και γενικά στη μεγαλύτερη διάχυση του Κρητικού πολιτισμού. Για παράδειγμα θα μπορούσε να εξεταστεί, μεταξύ άλλων, η δημιουργία ενός Δικτύου Φίλων της Κρήτης σε παραδοσιακή ή εικονική μορφή. Το Δίκτυο αυτό να λειτουργούσε ως ένας μηχανισμός, όχι μόνο απλώς αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και προβολής της Κρήτης αλλά και ως ένα μέσο για να κερδίσουμε και να διατηρήσουμε την αγάπη και τη φιλία των ανθρώπων που δείχνουν συμπάθεια για το νησί μας, ίσως και για στήριξη ενδεχόμενης υποψηφιότητας Κρητικού ή άλλου Έλληνα σε κάποιο αιρετό αξίωμα στην τοπική κοινωνία.

Από πρώτη ματιά οι παραπάνω ιδέες που εξέθεσα φαντάζουν ακατόρθωτες και έξω από τις δυνατότητες των Κρητικών οργανώσεων, ωστόσο όμως οι οργανώσεις μπορούν να συμβάλλουν τόσο στη φάση γένεσης μιας ιδέας, επεξεργασίας και προβολής της όσο και στη φάση υλοποίησης της. Στην πρώτη φάση μπορούν να λειτουργούν, ως παραγωγοί ιδεών, ή ως καταλύτες και εμψυχωτές αλλά και ως προξενητές συνεργασιών ή συνεργιών μεταξύ φορέων που θα μπορούσαν να προωθήσουν την υλοποίησή τους και στη δε δεύτερη φάση να έχουν ένα ρόλο στο συντονισμό υλοποίησης τους.

Τα μέλη των Οργανώσεων, έχοντας γνώση και προσβάσεις σε δύο διαφορετικούς χώρους, θα μπορούσαν να γεννήσουν ιδέες και να κάνουν προτάσεις και να στήσουν συνεργασίες και συνέργιες. Η εξωστρέφειά τους ιδίως, μπορεί να λειτουργήσει σαν καταλύτης για να ανοίξουν νέοι ορίζοντες για τους ανθρώπους που μένουν στο νησί μας. Έτσι θα βοηθήσουν και εμάς στην Ελλάδα να ξεπεράσουμε τον επαρχιωτισμό και την εσωστρέφεια που μας διακρίνει. Εν κατακλείδι, από τα παραπάνω γίνεται εμφανές ότι οι Κρητικές οργανώσεις στην Ευρώπη και γενικά της διασποράς εφόσον δραστηριοποιούνται στην αναφερθείσα κατεύθυνση, λειτουργούν ως δύο βραχίονες της Ελλάδος, ο ένας είναι πολιτισμικός και ο άλλος αναπτυξιακός. Επιτελούν ή μπορούν να επιτελέσουν εν μέρει αντίστοιχο ρόλο με αυτόν που διαδραματίζουν ελλαδικοί φορείς με δαπάνες του Ελληνικού κράτους. Ως εκ τούτου θα πρέπει να διεκδικήσουν από το Ελληνικό κράτος να κατοχυρωθεί θεσμικά και να ενισχυθεί οικονομικά αυτός ο ρόλος τους.

Οι Κρητικές οργανώσεις θα μπορούσαν να πρωτοστατήσουν και προς την κατεύθυνση αυτή.

Γιατί κάποτε θα πρέπει να πάψουν οι κυβερνώντες την πατρίδα μας να βλέπουν τον Ελληνισμό της διασποράς μόνο ως πηγή άντλησης συναλλάγματος είτε για να καλύψουν τα χρόνια ελλείμματα της αδιέξοδης πολιτικής τους είτε ως μέσο για άσκηση πολιτικής πίεσης σε ξένες κυβερνήσεις.

Γιατί και στις δύο περιπτώσεις, εκ των πραγμάτων, χρησιμοποιείται η Μικρή Ελλάδα της διασποράς, σαν μέσο συντήρησης και αναπαραγωγής της μιζέριας και της παθογένειας της Μητροπολιτικής Ελλάδας. Δεδομένου ότι με το μεταναστευτικό συνάλλαγμα καλύπτεται τη μεν μια χρονιά το έλλειμμα στο ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών, προδικάζοντας δε αντίστοιχο έλλειμμα για την επόμενη χρονιά, αφού δεν επενδύεται στην παραγωγή, για να καλυφθούν οι ανάγκες της χώρας σε εισαγόμενα προϊόντα, αλλά πηγαίνει στην κατανάλωση, η οποία δημιουργεί την ανάγκη νέας εισαγωγής προϊόντων. Με αποτέλεσμα οι εξαγωγές μας να καλύπτουν το ένα τρίτο των εισαγωγών μας. Κάπως ανάλογα αποτελέσματα έχει και η λειτουργία των ομάδων πολιτικής πίεσης των ομογενών. Κοντολογίς οι κυβερνώντες στην Ελλάδα βλέπουν τους ομογενείς της διασποράς, σαν δεκανίκι, που το χρειάζονται όταν στραμπουλίζουν το πόδι τους από στραβοπάτημα. Το δυστύχημα όμως είναι, ότι συνεχώς στραβοπατούν.

Ø Ο Δημήτρης Καντηλιεράκης είναι ο πρώτος πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κρητικών Συλλόγων Γερμανίας.